

Programa 1995-96
Profesora: Eulàlia Gil

PALEOECOLOGIA

Tema 1.- Paleoecologia. Concepte, mètode

Lliçó 1

Definició d'Ecologia. Definició de Paleoecologia. Relació entre Paleoecologia i Ecologia: diferències en l'escala-temp i espai.

Lliçó 2

Dades i mètodes en Paleoecologia. El registre fòssil.

Tema 2.- Biogeoquímica

Llicó 3

Mineralogia, elements traça i composició isotòpica de l'esquelet. Factors de control. Factors físic-químics. Factors fisiològics: efectes filogenètics, ontogenètics i microarquitecturals. Factors ambientals: temperatura i salinitat. Factors diagenètics. Aplicacions geològiques.

Tema 3.- Estructura de l'esquelet

Lliçó 4

Mecanisme de creixement de l'esquelet. Acreció-Mudació. Adició d'elements esquelètics. Modificació. Aplicació de les dades sobre el mecanisme de creixement de l'esquelet a anàlisis ecològics i paleoecològics.

Lliçó 5

Anthozoa. Estructura esquelètica. Característiques generals del creixement dels corals. Aplicacions ecològiques i geològiques.

Lliçó 6

Mollusca I. Mecanismes de formació de la closca. Aspectes fisiològics. Deposició de la closca. Tipus d'estructures esquelètiques.

Lliçó 7

Mollusca II. Mode de creixement. Línies de creixement. Bandes de creixement. Significació fisiològica i ambiental.

Tema 4.- Morfologia funcional adaptativa

Lliçó 8

La adaptació. (Morfologia teòrica). Principis bàsics de la morfologia funcional adaptativa. Factors principals que condicionen la forma de l'organisme: històric-filogenètic, funcionals i estructurals.

Lliçó 9

Mètodes d'anàlisis de la morfologia funcional. El mètode dels paradigmes. Exemples d'anàlisis de morfologia funcional.

Tema 5.- Les poblacions a paleoecologia

Lliçó 10

Poblacions en biologia. Poblacions fòssils: poblacions censades i poblacions normals. Estructura i dinàmica de les poblacions.

Lliçó 11

Construcció d'histogrames de freqüència de classes. Interpretació d'histogrames de freqüència de classes I. Reclutament, creixement i edat. Reconeixement de classes d'edat. Estimacions quantitatives de classes d'edat.

Lliçó 12

Interpretació d'histogrames de freqüència de classes II. Taules de mortalitat i taules de vida. Corbes de supervivència. Factors que modifiquen les corbes de supervivència a les poblacions fòssils.

Lliçó 13

Variació de la mida de la població. Estratègies adaptatives. Espècies oportunistes i espècies "conservadores". Respostes de les poblacions a la pressió ambiental.

Lliçó 14

Models de dispersió. Distribució aleatòria. Distribució regular. Agregacions. La dispersió als fòssils.

Lliçó 15

Variabilitat entre els individus d'una població. Diferències ontogenètiques. Diferències genètiques (variabilitat genotípica). Diferències no genètiques (variabilitat fenotípica).

Tema 6.- Ecosistemes i comunitats a paleoecologia

Lliçó 16

Concepte de comunitat. Reconeixement de les comunitats fòssils: ànalisi Q-mode i R-mode. Anàlisi de l'estructura de la comunitat.

Lliçó 17

Diversitat. Terminologia. Mesures de la diversitat. Riquesa. Diversitat de la equitat. Causes i models de la diversitat.

Lliçó 18

Estructures tròfiques. Classificació tròfica de les comunitats bentòniques. Estructura tròfica i controls ambientals.

Tema 7.- Paleobiogeografia-el nivell provincial

Lliçó 19

Definicions. Reconeixement de províncies biòtiques. Termes utilitzats a Paleobiogeografia.

Lliçó 20

Factors que controlen la distribució de les espècies. La profunditat i l'elevació. La temperatura. La Història geològica. La tectònica.

Lliçó 21

Història de la distribució de les espècies. Diseminació o dispersió. Mitjans de dispersió. Barreres a la dispersió. Naturaleza de les barreres. Teoria de l'hàbitat-illa.

Lliçó 22

Definició de límits provincials. Províncies modernes i províncies biòtiques antigues.

Lliçó 23

Extinció.

Tema 8.- Seqüències temporals

Lliçó 24

Definició i causes. Autoorganització del ecosistema. Exemples de successions.

Lliçó 25

Successió i relació organisme-sediment. Estadis peoners. Estadis 'conservadors'. Climax. Microsuccessions.

Lliçó 26

Successió i evolució. Maduresa i clímax.

Lliçó 27

Canvi ambiental. Exemples de seqüències verticals relacionades amb canvis a l'ambient. Models cíclics.

Bibliografia

- Ager, D.V., 1963, Principles of Paleoecology: McGraw-Hill, New York, 371p.
- Boucot, A.J., 1981, Principles of Benthic Marine Paleoecology: Academic Press, London, 463p.
- Clarke, G.L., 1954, Elements of Ecology: Wiley, New York, 560p.
- Dodd J.R. & Stanton, R.J., 1981, Paleoecology: concepts and applications: Wiley, New York, 559p.
- Hecker, R.F., 1965, Introduction to Paleoecology: Elsevier, Ney York, 166p.
- Larwood, G. & Rosen B.R. (Eds.), 1979, Biology and Systematics of Colonial Organisms: The Systematics Association Sp. Vol. NO 11, 589p.
- McCall, P.L. & Tevesz M.J.S. (Eds.), 1982, Animal-Sediment Relations: Plenum Press, 336p.
- Reyment, R.A., 1971, Introduction to Quantitative Paleoecology: Elsevier, Amsterdam, 226p.
- Rhoads, D.C. & Lutz, R.A. (Eds.), 1980, Skeletal Growth of Aquatic Organisms: Plenum Press, 750p.
- Scott, R.W. & West, R.R. (Eds.), 1976, Structure and Classification Paleocommunities: Dowden, Hutchinson, and Ross, Stroudsburg, Pa., 291p.
- Skelton, P.W. (Ed.), 1993, Evolution: Addison-Wesley, 1064p.
- Tevesz M.J.S. & McCall P.L. (Eds.), 1983, Biotic Interactions, in Recent and Fossil Benthic Communities: Plenum, New York, 837p.
- Valentine, J.W., 1973, Evolutionary Paleoecology of the Marine Biosphere: Prentice-Hall, Englewood Cliffs, N.J., 511p.